

Strupi, sta ravno v Blaznikovi tiskarnici prišla na svetlo in ju naročniki zamorejo prejeti v imenovani tiskarnici proti temu, da odrajtajo 24 krajc., če pa želé teh 6 pól po pošti dobiti, za poštnino še 6 krajc. Za natis sta pripravljena sedaj še dva dela, namreč sodniško živinoznanstvo ali nauk od cesarskih postav pri kupčii in družih primerljeh, in pa znanstvo vsih delov, iz katerih je živinsko truplo sestavljeno in njih opravil v zdravem stanu, in potem bo to obširno delo popolnega živinozdravstva doveršeno.

Kratkočasno berilo.

Huda baba.

(Konec.)

Čez ene dni se sliši, da je kraljeva hči zbolela in da je od hudiča obsedena. Iz vse dežele vrejo zdravniki, pa nihče ni vedel pomagati. Na to se napravi tudi mož s svojim zelišem na pot in gré v mesto, kjer je kralj prebival, in naravnost k njemu.

Ko pride blízo sobe, kjer je bolna kraljičina ležala, vidi zdravnike okoli letati, al vse je bilo zastonj; vrag se je derl iz nesrečnega dekleta in jih vse zasmehoval. Zdaj je hotel tudi mož se obsedeni bližati, pa ga ne pusté; podá se tedaj naravnost h kraljici, ji reče, da je zdravnik in da ima neko zeliše, s katerim je pregnal že veliko hudičev.

Kraljica storí, kar bi bila vsaka mati na njenem mestu storila, pelje namreč moža neutegoma k svoji hčeri. Ko ga vrag zagleda, že od deleč zakriči: „Si ti prišel, brate?“ „Da! tukaj sem“ — odgovorí mož. „Prav je, stori, kar sem ti veleval, in zapustil bom kraljevo hčer, — al povem ti, da nikamor drugam ne hodi za mano, sicer bo huda za te“. To pa sta govorila tako tiho med seboj, da ju nihče ni razumel. Na to izvleče mož zeliše iz torbice, pokadí ž njim deklico — in ko bi trenil, je bila zdrava kot riba.

Osramoteni so zapustili zdravniki kraljevo poslopje; moža pa objemata kralj in kraljica kot svojega sina, mu dasta drage oblačila in edino hčer za ženo, in kralj mu daruje še polovico svojih dežel.

Čez več časa pa je obsedel vrag hčer še imenitnišega kralja, ki je bil sosed unemu.

Po vsem kraljestvu išejo pomoči; ker pa nikjer pomoči ni bilo, zvedó, da bližnji kralj je tudi imel hčer obsedeno, in da tisti zdravnik, ki jo je ozdravil, je sedaj zet kralja. Berž piše kralj nesrečne hčeri unemu, naj mu pošlje zdravnika, ki je njegovo hčer ozdravil, in da mu hoče dati, karkoli si le poželi. Ko kralj svojemu zetu to pové, se spomne ta tistih besed, ki mu jih je vrag pri svojem slovesu rekel, in si ne upa tje iti; izgovarja se tedaj, da se več ne peča z zdravilstvom in da je že vse pozabil.

Ko kralj unemu kralju to naznani, mu piše vdrugič pismo in mu žuga z vojsko ga napasti, ako mu ne pošlje zdravnika. Na to velí kralj svojemu zetu, da vsi izgovori nič ne pomagajo, in da mora iti nesrečni kraljičini na pomoč.

Nerad se spravi na pot in ko pride k obsedeni deklici, se začudi vrag nad njim in ga ostro posvari rekoč: „Kaj pa je, brate, tebe prineslo sem? ali ti nisem rekel, da ni maš nikdar več za mano iti?“ „Oj, dragi brate“ — mu odgovorí kraljev zet — „vedi, da te nisem prišel preganjat iz kraljeve hčeri, ampak le vprašal bi te rad, kaj mi je početi, ker je moja žena spet iz luknje ven prišla? Da mene išče, to še ni nič tacega, — al ona išče vsa razkačena tebe, ker mi nisi dovolil je iz jame potegniti“.

„Kaj zlodja! tvoja žena je spet na svetu?“ zavpije vrag, jo pobriše iz obsedene deklice, in teče, kar more, in se skriva globoko v sinje morje, da nikdar več a ni bilo med ljudmi viditi. Tako se je zbal hude babe.

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz Gorice * Vemo, da bojo naši listi ustregli svojim bravcem, ako jim povedó od neke naprave v Gorici, ki se je ustanovila 21. avg. 1853 in katero popisuje prof. dr. Fiori v terž. časnikih. Je pa ta naprava izrejalističe (gojišče) zanemarjenih in taciš otrok, ki nimajo starišev. V posebni hiši z dvoriščem in verticom, v kateri stanuje sedaj 38 taciš otrok od 10. do 16. leta, ki so bili popred večidel vlačugarji in nekteri še kaj hujega. Po maši vsako jutro se učé v hiši branja, pisanja, rajtanja in risanja; potem pa gré vsak, spremljen od hišnega hlapca, k svojemu rokodelstvu zunaj hiše. Celi dan dela fant pri svojem mojstru, ki mu opoldne tudi kosilice dá; zvečer ob 7. pride vsak spet domú in se spet eno uro učí; ob 8. je večerja; po večerji se enmalo oddahnejo in molijo, ob 9. pa grejo spat. Ob nedeljah in praznicah imajo domá kosilo; popoldne se grejo pod vodstvom gosp. nadzornika sprehajati. Kar jih je boljih fantov, spavajo vsi skupaj v eni veliki spavnici pod očmi hišnega hlapca; kar jih je bolj porednih, so pa ločeni v manjšo sobico. — Komaj so ene mesce v tem izrejalističu, so že vsi drugačni. Čast in hvala v tem gré vodju te naprave gosp. Antonu Sesiču in pa nadzorniku in učitelju gosp. Rudolfu Piberniku, ki se na vso moč trudita za otesanje in omikanje teh zapuščenih fantov.

Od savinske doline 13. nov. Čedalje bolj pomanjkuje tukaj gotovega dnarja; hira tergovina in noben človek skoraj ne more plačevati dolgov svojih; med tim pa kupujejo lakomni barantači razun živežev tudi še tû pa tam zahranjene cekine, ter jih pošiljajo v ptujino. Gotovo gré tudi naše zlato čez ogromno morje, ter se zgubivlja s kervjo pred v pustinjah bregovitega Krima. — Pripetilo se je nedavno v bližnjem tergu M. nesreča, da je neka mati dojenčika svojega bila zadušila. Imela ga je namreč pri sebi v postelji ter ga dojila, potem ga položí poleg sebe pod odejo in zaspí. Zjutraj je bil dojenček mertev. Lahko vsak zapopade, kako se je vstrašila mati pri tem pogledu! Po tergu se je bil pa čuden hrup zagnal in govorilo se je marsikaj o tem primerljeji. Sodniško-zdravniško pregledovanje je pa dokazalo, da mati ni bila umora kriva, temoč da se je nesreča le pripetila, ker mlada žena ni vedila, kako ravnati z novorojenčkom, da bi bilo prav. Naj bi pomnile matere sploh, ktere dojé, da ni varno imeti ponoči deteta v postelji zraven sebe, ker mnogo nesreč se je že naključilo zavoljo tega. J. Š.

Iz Kočevja 12. nov. Serce me naganja, vam naznaniti lepo djanje tukajšnega okrajnega glavarja gosp. Antona Gerčar-ja. Dobro znan je žalostni stan kočevskih šolskih poslopij in cerkev, še bolj pa naduha termastih ovér, ki ljudstvo zlo zlo moré. Živa potreba je bilo prave šolske hiše in učiteljev, kar je naš okrajni glavar g. Gerčar v veliko svojo zaslugo in slavo v enem letu dognal. Le sam Bog daj, da bi se cerkveno kočevsko predstojništvo za novo cerkev „tandem aliquando“ pognalo, ker kmalo ne bo razločiti: ali gré človek memo cerkve ali memo —. Ker pa nam je slavna vlada takega glavarja v Kočevje poslala, se smemo iz njegovega prizadetja še mnogo dobrih naprav nadjati, ker je mož prave glave in pravega serca. Idrijanski *).

Novičar iz raznih krajev.

S cesarskim patentom od 5. t. m. je bila nova za vse avstrijske dežele veljavna zaveza (konkordat) med avstrijsko vlado in sv. očetom papežem v cerkvenih zadevah katoliške cerkve razglašena. Poglavitni deli konkordata so ravno tisti, kakor smo jih v 83. listu že oznanili. — Ker se pogosto primerja, da se fantje, ki imajo v

*) Obljubljeno bo nam ljubo.